

ASIA

Torosuon turvetuotantoalueen jälkihoitotoimien vahvistaminen ja ympäristöluvan rauettaminen, Simo

HAKIJA

Turveruukki Oy

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
HAKEMUKSEN PERUSTE	3
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE.....	3
Luvat.....	3
Kaavoitus	5
HAKEMUKSEN SISÄLTÖ	5
Yleiskuvaus toiminnasta, vesienkäsittely ja -johtaminen.....	5
Alueen happamuusriski.....	6
Päästötarkkailu	6
Happamuustarkkailu	7
Vesistötarkkailu.....	7
Kalataloustarkkailu	8
Arvio toiminnan vaikutuksista vesienhoitosuunnitelman toteutumiseen	8
Esitys toiminnan lopettamista ja jälkihoitoa koskeviksi määräyksiksi	8
Korvaukset.....	11
HAKEMUKSEN KÄSITTELY	11
Hakemuksen täydennykset	11
Hakemuksesta tiedottaminen	12
Lausunnot.....	12
Hakijan selitys.....	13
MERKINTÄ	13
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	13
Jälkihoitomääräykset	14
OHJAUS ENNAKOIMATTOMIEN VAHINKOJEN VARALLE.....	16
RATKAISUN PERUSTELUT	17
Luvan rauettamisen ja jälkihoitotoimien vahvistamisen perustelut.....	17
Jälkihoitomääräysten perustelut.....	18
VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN.....	20
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	20
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	20
KÄSITTELYMAKSU	20
Ratkaisu.....	20
Perustelut	20
Oikeusohje.....	20
PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN.....	21
MUUTOKSENHAKU	22

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Turveruukki Oy on 12.12.2024 aluehallintovirastoon saapuneella ja myöhemmin täydentämällään hakemuksella esittänyt Simon kunnassa sijaitsevan Torosuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan rauettamista ja jälkihoitotoimien vahvistamista.

HAKEMUKSEN PERUSTE

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 30.11.2021 antaman lupapäätöksen nro 189/2021 lupamääräyksen 13 mukaan toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kaksitoista kuukautta ennen toiminnan lopettamista, esitettävä aluehallintoviraston hyväksyttäväksi yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamisen edellyttämistä ympäristönsuojelua koskevista toimista ja tuotantoalueen jälkihoidosta.

Turveruukki Oy on hakenut Torosuon turvetuotantoon myönnetyn ympäristöluvan rauettamista ja jälkihoitotoimien vahvistamista, koska tuotantotoiminta Torosuolla on päätynyt vuonna 2022. Päätös lopettamisesta tehtiin syksyllä 2024. Ympäristönsuojelulain 88 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan lupaviranomainen voi päättää, että lupa raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ilmoittaa, että toiminta on lopetettu.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 1 §:n 2 momentin 7 c) kohdan mukaan aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomainen turvetuotantoa koskevassa ympäristölupa-asiassa.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Luvat

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto on 19.10.2006 antamallaan ympäristölupapäätöksellä nro 88/06/1 myöntänyt Turveruukki Oy:lle ympäristöluvan Torosuon kuntoonpanoon turvetuotantoa varten sekä turvetuotantoon ja turvetuotantoalueen vesien johtamiseen vesiensuojelurakenteiden kautta laskuojaan ja edelleen Koivuojan kautta Simojokeen. Kuntoonpantava suoala on auma-alueineen ollut noin 115,6 hehtaaria.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 30.11.2021 antamallaan lupapäätöksellä nro 189/2021 muuttanut lupapäätöstä nro 88/06/1 happamuusriskin vuoksi lisäämällä kyseiseen lupapäätökseen lupamääräykset 2a ja 2b sekä muuttanut päätöksen toiminnan lopettamista koskevia lupamääräyksiä 12 ja 13 ja liitteen 2 tarkkailuohjelmaa.

Toiminnan lopettamista koskevat lupamääräykset 12 ja 13 kuuluvat muutettuna seuraavasti:

”12. Mikäli tuotantoaikana tuotannosta poistuvilla alueilla lohkoilla 1–3 tehdään tuotantosuunnitelmasta poikkeavia jälkihoitotoimiin liittyviä vesienjohtamisjärjestelyjä tai alue siirtyy jälkikäyttöön, on niistä ennakolta ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle. Tuotannosta poistuvien lohkojen vesiensuojelutoimia on jatkettava, kunnes toiminta ei enää sanottavasti aiheuta vesistökuormitusta. Vesiensuojelutoimia ei saa kuitenkaan lopettaa ennen kuin vähintään kaksi vuotta on kulunut tuotannon lopettamisesta.

Lohkojen 4–7 tuotannosta poistuneiden alueiden vesienjohtamisessa tai -käsittelyssä ei saa tehdä muutoksia ilman aluehallintoviraston lupaa. Luvanhaltija ei saa siirtää lohkoilla 4–7 tuotannosta poistuneita alueita jälkikäyttöön ennen ELY-keskuksen hyväksyntää. Luvanhaltijan on tuotantoalueen osa-alueiden luovutustilanteen yhteydessä ilmoitettava kirjallisesti vastaanottajalle, että alueella on happamia tai potentiaalisia happamia sulfaattimaita.

Tuotannosta poistettavat alueet lohkoilla 1–7 on vuosittain ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle. Tuotannosta jo poistetut ja poistettavat alueet on siistittävä ja tarpeettomat rakenteet on poistettava. ELY-keskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä.

Lohkojen 4–7 tuotannosta poistetuilla alueilla, joiden pohjamaassa on happamaksi sulfaattimaaksi luokiteltavia maa-aineksia, ei saa muokata maata niin, että pohjamaan sulfidit tulevat hapettumiselle alttiiksi. Alueille ei saa kaivaa uusia ojia eikä ojia saa syventää. Luvanhaltijan on seurattava kasvittumaan jätettyjen alueiden kasvittumista ja edistettävä sitä tarvittaessa esimerkiksi kalkituksella.

Lohkojen 4–7 tuotannosta poistetuilla alueilla on jatkettava ojaston veden pH:n tarkkailua tässä päätöksessä muutetun tarkkailuliitteen mukaisesti (tuotantovaiheen omavalvonta). Mikäli tuotannosta poistetuilla alueilla esiintyy merkittävässä määrin sulfidien hapettumisesta johtuvia poikkeuksellisen happamia vesiä (Torosun olosuhteissa pH alle 5) luvanhaltijan on huolehdittava toimenpiteistä sulfidien hapettumisen estämiseksi pysyvästi ja/tai sulfidikerrosten neutraloimisesta. Mahdolliset toimenpiteet aikatauluineen on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle.

13. Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kaksitoista kuukautta ennen toiminnan lopettamista, esitettävä aluehallintoviraston hyväksyttäväksi yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamisen edellyttämistä ympäristönsuojelua koskevista toimista ja tuotantoalueen jälkihoidosta. (poistettu tekstiä). Hakemukseen on liitettävä Torosun päästö- ja vaikutustarkkailutulokset, omavalvontaan liittyvät pH:n ja sähkönjohtavuuden tarkkailutulokset, tiedot mahdollisesti tehdyistä toimenpiteistä sulfidipitoisista maa-aineksista aiheutuvien poikkeuksellisten päästöjen ehkäisemiseksi ja/tai vähentämiseksi ja tiedot suunnitellusta

jälkikäytöstä sekä tarvittaessa arvio poltto- ja voiteluaineiden sekä jäteöljyn varastointi- ja käsittelypaikkojen maaperän pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta. Hakemukseen on liitettävä edellä mainittuihin selvityksiin perustuva esitys toiminnan lopettamisen jälkeisestä tarkkailusta, toiminnan päättyessä tehtävistä kunnostustoimista, mahdollisesta vesienkäsittelyn jatkamisesta ja tuotannon päättymisen jälkeen mahdollisesti aiheutuvien ympäristön pilaantumisvahinkojen korvaamisesta, joista toiminnanharjoittaja on vastuussa.

Vastaava suunnitelma on esitettävä aluehallintovirastolle myös, jos tuotannon aikana huomattava osa tuotantoalueesta on poistunut tuotannosta ja kyseisellä alueella on suunniteltu tehtäväksi muutoksia vesienjohtamis- ja vesiensuojelujärjestelyihin.”

Kaavoitus

Torosuon alueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava. Torosuon alue on maakuntakaavassa merkitty turpeenottoalueeksi (EOT). Alue sijaitsee poronhoitoalueella.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Yleiskuvaus toiminnasta, vesienkäsittely ja -johtaminen

Torosuon turvetuotantoalue sijaitsee Simon kunnassa noin 8,5 kilometriä kunnan keskustasta pohjoiseen. Torosuo sijaitsee Simojen vesistöalueen (64.) Koivuojan valuma-alueella (64.01). Torosuon luvan mukainen kokonaispinta-ala on auma-alueineen noin 115,6 hehtaaria. Alueella ei varastoida puuperäisiä polttoaineita eikä alueella ole kantoja.

Torosuon valumavedet johdetaan ympärivuoden painovoimaisesti pinta-valutuskentiltä 1 ja 2 metsäojien kautta Koivuojaan ja sieltä Simojokeen. Vesien johtamista jatketaan nykyiseen tapaan koko jälkihoitovaiheen ajan.

Torosuolla on tuotettu turvetta viimeksi kesällä 2022. Vuosina 2020–2021 ja 2023–2024 tuotantoalue on ollut levossa/kesannossa. Viimeinen tuotantovuosi alueella on ollut 2022. Energiaturpeen käytön vähenemisen vuoksi Torosuon tuotanto lopetettiin arvioitua aikaisemmin, eikä hakemusta ole pystytty jättämään 12 kuukautta ennen toiminnan lopettamista. Päätös tuotannon lopettamisesta tehtiin elokuussa 2024.

Torosuon massansiirtoalueet ovat kasvittuneet luontaisesti ja niihin on paikoitellen muodostunut luontaisesti pienialaisia kosteikkoja. Turveruukki Oy on suunnitellut Torosuon kuivana pysyvien alueiden kasvittamista tuhkalannoittamalla kesän 2025 aikana. Torosuille soveltuvia jatkokäyttömuotoja ovat muun muassa metsätalous ja luontainen kasvituminen. Alueen seuraavasta maankäytöstä päättää maanomistaja. Torosuon alue on vuokrattu Metsähallitukselta.

Torosuon turvevahvuus vaihtelee melko paljon tuotantoalueen sisällä. Lohkoilla 1–3 turvevahvuus vaihtelee karkeasti arvioiden 40–90 cm välillä. Lohkoilla 4–7 turvevahvuus on karkeasti arvioiden noin 40 cm ja yli yhden metrin välillä. Lohkon 4 pohjoisosassa on pieni alue, jossa turvevahvuus on 20 cm. Alueen kivisyyden vuoksi Torosuolla on ollut haastava tuottaa turvetta.

Alueen happamuusriski

Torosuo sijaitsee entisen Litorinameren alueella. Torosuolle on teetetty sulfidiriskiselvitys vuonna 2018. Selvityksessä 8/12 tutkitusta pisteestä luokiteltiin potentiaalisesti happamaksi sulfaattimaaksi. Sulfidimaiden esiintymissyvyys vaihteli välillä 0,4–2 m maanpinnasta ja 0–0,6 m syvyydellä kivennäismaan yläpinnasta. Kolmessa pisteessä sulfidimaakeroksen yläpinta on suoraan turvekerroksen alapuolella. Turpeita ei tutkimuksen perusteella luokiteltu happamiksi sulfaattimaiksi. Lohkojen 4–7 todettiin sijaitsevan kokonaisuudessaan sulfidimaa-alueella, lukuun ottamatta yhtä tutkimuspistettä tuotantolohkon 4 keskiosissa.

Torosuolla on kaivumassoja pääosin massansiirtoalueilla ja ne ovat pääasiassa kiveä. Hakijan näkemyksen mukaan Torosuolla olevat kivennäismaiden kaivumassat eivät ole happamaksi sulfaattimaaksi luokiteltavia. Kivennäismaahan yltävien kaivujen osalta on huomioitu happamuusriskialueet ja työt on suunniteltu toteutettavaksi niin, ettei happamiin sulfaattimaihin ulotuta. Kaivujen suunnittelussa on aikanaan huomioitu sulfidiriskiselvityksen tulokset. Alueella on tehty viimeksi kunnostustoimia vuonna 2020. Alueelta lähtevästä vedestä ei ole havaittu viitteitä happamuudesta.

Päästötarkkailu

Pintavalutuskentän 1 toimintaa ei ole voitu tarkkailla, koska pintavalutuskentän alapuolella ei ole kentän vesiä kokoavaa kokoojaojaa ja mittapatoa. Ympäristölupapäätöksessä nro 189/2021 on määrätty tehtäväksi tuotantovaiheen päästötarkkailua pintavalutuskentän 2 osalta kahden viikon välein 15.5.–30.9. välisenä aikana kolmen vuoden välein.

Vuonna 2019 pintavalutuskentältä 2 lähtevän veden laatu oli keskimäärin seuraavanlainen: pH 6,9, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}) 25 mg/l, kokonaisfosfori 12 µg/l, kokonaistyppi 893 µg/l, rauta 1 700 µg/l ja kiintoaine 3 mg/l. pH oli lähellä neutraalia vaihdellen välillä 6,7–7,13. Pintavalutuskentän puhdistusteho oli vuonna 2019 kemialliselle hapenkulutukselle (COD_{Mn}) -4 %, kokonaisfosforille 63 %, kokonaistypelle 48 % ja kiintoaineelle 69 %.

Vuonna 2022 pintavalutuskentältä 2 lähtevän veden laatu oli keskimäärin seuraavanlainen: pH 6,9, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}) 23 mg/l, kokonaisfosfori 13 µg/l, kokonaistyppi 688 µg/l, rauta 3 353 µg/l ja kiintoaine 3,6 mg/l. pH oli lähellä neutraalia vaihdellen välillä 6,64–7,25.

Pintavalutuskentän puhdistusteho vuonna 2022 oli kemialliselle hapen-
kulutukselle (COD_{Mn}) 0 %, kokonaisfosforille 56 %, kokonaistypelle
40 % ja kiintoaineelle 48 %.

Happamuustarkkailu

Torosuolla on tehty happamuustarkkailua vuosina 2016–2024 pintava-
lutuskentän 2 osalta, jolloin pH on vaihdellut 5,08–7,7 välillä ja sähkön-
johtavuus 6,1–33 mS/m välillä. Sulfaatti on yhdellä mittauskerralla ollut
1 mg/l. Pintavalutuskentän 1 osalta happamuutta on tarkkailtu vuosina
2017–2022 ja pH on vaihdellut 5,7–7,6 välillä ja sähkönjohtavuus 4,3–
21 mS/m välillä. Sulfaatti on kahdella mittauskerralla ollut 0,48 ja
6,5 mg/l.

Lisäksi Turveruukki Oy on tehnyt lohkojen 4–7 läheisistä ojista happa-
muustarkkailua 19.7.2022 ja 26.7.2023. Ojista mitatut pH-lukemat olivat
näillä kahdella mittauskerralla 6,72–7,28 välillä ja sähkönjohtavuus
23,8–40,4 mS/m.

Vesistötarkkailu

Torosuon vesistövaikutuksia tarkkaillaan Koivuojaassa pintavalutusken-
tän 2 purkupisteen alapuolella. Vuonna 2022 vesinäytteet otettiin 24.5.,
8.6., 7.7., 4.8. ja 14.9. Koska Torosuon vesistötarkkailussa ei ole mu-
kana yläpuolista näytenäytettä, on tarkkailutuloksia verrattu samoina päi-
vinä pintavalutuskentän 2 alapuoliselta pisteeltä otettujen näytteiden pi-
toisuuksiin. Seuraavassa taulukossa on esitetty keskeisimmät tulokset
Koivuojan tarkkailupisteeltä ja pintavalutuskentän 2 alapuoliselta tark-
kailupisteeltä samoina päivinä vuonna 2022.

havainto- piste	päivä- määrä	pH	COD _{Mn} mg/l	kiintoaine mg/l	fosfori µg/l	typpi µg/l	rauta µg/l
Ko2 Koivuoja	24.5.	6,92	28	2	14	690	1 500
	8.6.	7,06	33	4,4	14	850	1 800
	7.7.	7,57	36	9,2	25	920	9 100
	4.8.	7,45	24	2,6	14	740	2 400
	14.9.	7,62	20	1,8	12	560	2 400
Torosuon pvk2 ap	24.5.	6,9	18	1,8	6,9	600	-
	8.6.	6,84	23	2	9	710	1 500
	7.7.	6,65	27	15	26	900	7 800
	4.8.	7,02	27	1	6,8	740	760
	14.9.	7	17	3,2	8,6	550	-

Torosuon pintavalutuskentältä 2 lähtevän veden pitoisuustasot olivat
tarkkailuaikana pääasiassa matalammalla tasolla kuin Koivuojaassa. Alu-
eella on myös muita kuormittavia tekijöitä, joten Torosuon vaikutuksia
Koivuojaan on vaikeaa erotella. Torosuon vesillä saattaa olla Koivuojan
pitoisuuksia nostavia vaikutuksia, mutta tarkkailutulosten perusteella
vaikuttaa siltä, etteivät vaikutukset olisi kovin merkittäviä.

Kalataloustarkkailu

Torosuon vaikutuksia kalastoon tutkittiin kalastustiedustelulla koskien vuoden 2015 tietoja. Kalastustiedustelu tehtiin Torosuon ympäristötiloille ja suon alapuolisen Koivuojan rantatiloille 4 kilometrin matkalla. Lisäksi haastateltiin Simonkylän osakaskunnan puheenjohtajaa. Postitiedusteluun vastasivat kaikki 15 taloutta. Kalastus Koivuojalla oli tiedustelun mukaan satunnaista. Yhden vastaajan mukaan kalastusta Koivuojassa vaikeuttaa veden heikko laatu/sameus, veden ajoittainen vähyys sekä metsäojitusten ja turvetuotannon kuormitus.

Simonkylän osakaskunnan puheenjohtajan mukaan Koivuojalla ei tietävästi kalasta kukaan. Puheenjohtajan mukaan ojaan voi nousta keväällä jossakin määrin kevätkutuista kalaa, lähinnä haukea. Kalataloustarkkailuraportissa on arvioitu, että kalastus Koivuojassa on satunnaista kokeilua, joten kalastustiedustelun uusimiselle ei ole tarvetta.

Turveruukki Oy esitti Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle, että kalastustiedustelusta ja osakaskunnan haastattelusta luovutaan. Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomainen hyväksyi 17.1.2025 muutosesityksen siten, että turvetuotannon vaikutuksista Koivuojan kalastolle ja kalastukselle tulee esittää arvio vedenlaadun tarkkailutulosten vuosiraportoinnin yhteydessä ja raportti tulee toimittaa tiedoksi Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle.

Arvio toiminnan vaikutuksista vesienhoitosuunnitelman toteutumiseen

Kemijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 ei Koivuojaa ole mainittu. Simojoki on hyvässä ekologisessa tilassa. Simojoen alaosan ekologisen tilan riskiin heikettä merkittävimmit paineet aiheuttaa metsätalous. Simojoen osalta ei toimenpideohjelmassa ole tunnistettu turvetuotantoon liittyvää painetta, joka aiheuttaisi tilan heikentymisen riskiä. Turveruukki Oy ei ole jatkossa avaamassa uusia turvetuotantoalueita Simojoen valuma-alueelle. Turveruukki Oy:llä ei ole enää tuotannossa olevia turvetuotantoalueita Koivuojan alueella ja jälkihoidossa olevat alueet siirtyvät nykyisen tuotantosuunnitelman mukaan jälkikäyttöön käynnissä olevan vesienhoitosuunnitelmakauden 2022–2027 aikana.

Hakijan näkemyksen mukaan Torosuon vesistövaikutukset ovat Simojoen mittakaavassa vähäiset ja ne pienenevät alueen siirryttyä tuotannosta jälkihoitovaiheeseen ja siitä edelleen jälkikäyttöön. Hakija varmistaa jälkihoitovaiheessa, ettei Torosuolta lähde turvetuotannosta johtuvia poikkeuksellisen happamia päästöjä vesistöön. Hakijan näkemyksen mukaan jälkihoitovaiheen toimilla ei vaaranneta vesienhoitosuunnitelman tavoitteita.

Esitys toiminnan lopettamista ja jälkihoitoa koskeviksi määräyksiksi

Hakija esittää, että Torosuon ympäristölupaan lisätään määräykset, jotka sisältävät riittävät määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisistä

ympäristönsuojelutoimista, jälkihoitotoimista, jälkihoitotarkkailusta ja korvauksista. Lupamääräyksen 13 tilalle esitetään seuraavia määräyksiä:

”1. Turvetuotantoon käytetty alue on siistittävä. Tarpeettomat rakenteet, rakennelmat sekä jätteet on poistettava alueelta.

Jätteet on toimitettava toimijalle, jolla on oikeus vastaanottaa kyseistä jätettä. Vaarallisia jätteitä toimitettaessa on laadittava siirtoasiakirja ja ne on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen. Jätteet on kerättävä, varastoitava ja kuljetettava siten, ettei niistä aiheudu roskaantumista, päästöjä ympäristöön eikä terveys- ja viihtyvyyshaittoja. Luvan haltijan on valmistettava jäte ensisijaisesti uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jäte on toimitettava hyödynnettäväksi muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. Jätteistä on pidettävä kirjaa.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä jäteöljyn varastointi- ja käsittelypaikoilla on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistustarve. Selvitys on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

Tuotantoalueen siistimistä koskevat toimet ja maaperän pilaantuneisuus- ja puhdistustarveselvitys on tehtävä vuoden 2026 loppuun mennessä.

Alueelle voidaan jättää jälkikäyttöä ja vesienkäsittelyä tukevia rakenteita, kuten esimerkiksi päisteputkia. Lapin ELY-keskus voi antaa tarkentavia määräyksiä alueen siistimisestä.

2. Turveruukki Oy:n on seurattava kasvittumaan jätettyjen alueiden kasvittumista ja edistettävä sitä tarvittaessa kuitenkin niin, että vaikutukset pintavesiin jäävät mahdollisimman vähäiseksi.

3. Tuotannosta poistettujen alueiden vedet on johdettava olemassa olevien vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes alueet ovat kasvipeitteisiä tai ne on siirretty pysyvästi muuhun käyttöön, eikä alueella ole harjoitetusta turvetuotannosta johtuvista syistä merkittävää eroosioriskiä.

Jälkihoitovaiheen aikana käytössä olevat vesienkäsittelyrakenteet on pidettävä kunnossa ja rakenteiden toimivuus on tarkistettava säännöllisesti. Laskeutusaltaat on tarkistettava vuosittain ja tyhjennettävä lieteestä tarvittaessa. Liele on sijoitettava alueelle siten, ettei se pääse ojiin ja vesistöön.

Luvan haltijan on esitettävä Lapin ELY-keskukselle selvitys tuotannosta poistettujen alueiden tilasta, kasvipeitteisyydestä sekä jälkihoitovaiheen tarkkailun tuloksista ennen vesien käsittelyn lopettamista. Esitykseen on liitettävä tieto poistettavista vesienkäsittelyrakenteista.

Vesienkäsittelyyn voidaan Lapin ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla tehdä jälkihoitovaiheessa sellaisia muutoksia, jotka ovat tarpeen ympäristönsuojelun kannalta parhaan käytännön toteuttamiseksi.

4. Tuotantoalueen jälkihoitovaiheen ajan on tehtävä käyttötarkkailua, josta pidettävään käyttöpäiväkirjaan on merkittävä ainakin seuraavat tiedot:

- jälkihoitotoimien toteutus
- kasvipeitteen muodostuminen tuotannosta poistuneille alueille lohkoittain
- tuotantoalueen ottaminen aktiiviseen jälkikäyttöön
- havainnot vesienkäsittelyrakenteiden kunnosta ja toimivuudesta
- laskeutusaltaiden ja ojastojen puhdistukset sekä poistetun lietteen sijoittaminen ja mahdollinen neutralointi- tai muu käsittely
- jätekirjanpito, tuotantoalueen siistimiseen ja jätehuoltoon liittyvät toimet
- muut mahdolliset tapahtumat tai olosuhteet, joilla arvioidaan olevan vaikutusta suolta lähtevän veden laatuun, päästöihin ja niiden vesistövaikutuksiin.

Käyttötarkkailusta vastaavan henkilön yhteystiedot on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle.

5. Häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesienjohtamisjärjestelyistä ja ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavista onnettomuuksista ja vahingoista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Simon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Häiriö- ja poikkeuksellisissa tilanteissa on järjestettävä niiden edellyttämä tarkkailu ja syyt on välittömästi selvitettävä. Havaitut viat on korjattava ja häiriötekijät poistettava viipymättä.

6. Tuotannon päättymisen jälkeen päästötarkkailua on tehtävä yhden vuoden ajan lupapäätöksessä PSAVI nro 189/2021 muutetun liitteen 2 tuotantovaiheen päästötarkkailun mukaisesti. Pintavalutuskentän tehon tarkkailua ei tarvitse jälkihoitovaiheessa tehdä.

Jälkihoitovaiheen vaikutustarkkailua on tehtävä vesistötarkkailun osalta yhden vuoden ajan Torosuon lähivesistöpisteistä jälkihoitovaiheen päästötarkkailun kanssa samana vuotena Lapin ELY-keskuksen kanssa sovitun mukaisesti. Torosuon kalataloudellista tarkkailua on tehtävä Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Kaikki tarkkailutulokset on niiden valmistuttua viipymättä toimitettava Lapin ELY-keskukselle sekä vastaavasti päästö- ja vaikutustarkkailutulokset Lapin ELY-keskuksen kalatalouspalveluille ja Simon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Happamuustarkkailua on jatkettava jälkihoitovaiheen aikana lupapäätöksen PSAVI nro 189/2021 ja Lapin ELY-keskuksella hyväksytyn oma-valvonta- ja varautumissuunnitelman mukaisesti.

7. Lapin ELY-keskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä. Turvetuotantoalueen ympäristölupapäätökset PSY nro 88/06/1 ja PSAVI nro 189/2021 ja tässä päätöksessä määrätty jälkihoitovaiheen velvoitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun Lapin ELY-keskus on todennut jälkihoitotoimet kokonaisuudessaan tehdyiksi ja on hyväksynyt määräyksen 3 mukaisen vesienkäsittelyn lopettamisen. Samalla raukeavat edellä mainitut luvat.”

Torosuon ympäristöluvassa ei ole annettu määräyksiä jälkihoitovaiheen tarkkailusta. Torosuon tuotantovaiheen päästö- ja tehontarkkailua on tehty vuosina 2019 ja 2022. Torosuon jälkihoitovaiheen päästötarkkailua tullaan aloittamaan tuotantovaiheen päästötarkkailun mukaisesti vuonna 2025. Turveruukki esittää jälkihoitovaiheen päästötarkkailua tehtäväksi kerran jälkihoitovaiheessa. Turveruukin näkemyksen mukaan päästötarkkailua on riittävä tehdä yhtenä vuotena jälkihoitovaiheessa, koska luvassa on tuotantovaiheen päästötarkkailu määrätty tehtäväksi kolmen vuoden välein. Torosuon päästöt ja vesistövaikutukset on todettu riittävällä tavalla jo alueen ollessa tuotannossa. Torosuolta lähteneen veden kiintoaine-, kokonaisfosfori- ja kokonaistyyppipitoisuudet ovat olleet alhaiset vuosien 2019 ja 2022 tarkkailutulosten perusteella. Torosuo ei ole ollut tuotannossa vuoden 2022 jälkeen. Jälkihoitovaiheessa turvetuotannosta johtuvat päästöt vesistöön vähenevät alueen kasvituessa ja turvepinnan kovettuessa. Pintavalutuskentän tehontarkkailu ei ole enää jälkihoitovaiheessa perusteltua, koska vesienkäsittelyrakenteille ei ole enää tarkoitusta tehdä niiden toimintaa tehostavia toimenpiteitä. Vuoden 2019 ja 2022 tehontarkkailutulosten perusteella pintavalutuskenttä on toiminut hyvin. Turveruukki jatkaa Torosuon käyttö-tarkkailua koko jälkihoitovaiheen ajan ja happamuustarkkailua Lapin ELY-keskuksen kanssa sovitun mukaisesti.

Korvaukset

Hakijan arvion mukaan esitetyistä toimenpiteistä turvetuotannon päättymisen jälkeen ei aiheudu korvattavaa tilakohtaista vahinkoa tai kompensoitavaa haittaa tai vahinkoa alapuolisessa vesistössä.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydennykset

Hakija on 21.1.2025 täydentänyt hakemustaan asianosaistiedoilla, korjannut valuma-alue-tiedon, täydentänyt tiedolla, että Torosuolla ei pitäisi olla happamaksi sulfaattimaaksi luokiteltavia kaivumassoja ja toimittanut viimeisimmän kalataloustarkkailuraportin vuodelta 2015 ja Lapin ELY-keskuksen antaman päätöksen kalataloustarkkailun jatkosta. Tiedot on olennaisilta osin sisällytetty edellä olevaan kertoelmaosaan.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat lupaviranomaisen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi> 17.2.–26.3.2025. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Simon kunnan verkkosivuilla. Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Lounais-Lappi -nimisessä sanomalehdessä.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta sekä kalatalousviranomaiselta, Simon kunnalta, Simon kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta ja Geologian tutkimuskeskuksetta.

Lausunnot

1) Lapin ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Turveruukin esittämät jälkihoitomääräykset ovat riittäviä tuotannon päättymisen osalta. Jälkitoimenpiteet ovat ennalta arvioiden riittävät vähentämään tuotantoalueen päästöt tuotannon loppumisen jälkeen haitattomalle tasolle.

Jälkihoitovaiheen päättymisen ja velvoitteiden lakkaaminen ratkaistaan lopputarkastuksen jälkeen. Ennen lopputarkastusta hakijan tulee toimittaa Lapin ELY-keskukselle koko tuotantoaluetta koskeva raportti jälkihoitovaiheesta (tehdyistä toimenpiteistä, alueiden kasvittumisesta sekä jälkihoitovaiheen käyttö- ja päästötarkkailutuloksista). Raportti maaperän pilaantuneisuustutkimuksesta ja kunnostuksesta tulee toimittaa Lapin ELY-keskukselle tarkistettavaksi myös ennen lopputarkastusta.

2) Lapin ELY-keskus, kalatalousviranomainen

Kalatalousviranomainen toteaa, että kalataloudellisesta tarkkailuvelvoitteesta luopuminen ratkaistaan lopputarkastuksen jälkeen. Muilta osin kalatalousviranomaisella ei ole huomautettavaa hakemuksesta.

3) Geologian tutkimuskeskus (GTK)

Kun turvetuotanto Torosuolla on päättynyt vuonna 2022, happamuustarkkailua on jatkettu lupamääräysten mukaan. Tarkkailumittauksissa vesien pH ja sähkönjohtavuus ovat pysyneet raja-arvojen sallimalla tasolla. GTK toteaa, että hakemuksessa esitetyt jälkihoitovaiheen toimenpiteet ovat riittäviä, kun happamuusriskialueen ojustojen annetaan kasvittua ja happamuustarkkailua jatketaan koko vaiheen ajan Lapin ELY-keskuksen hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Torosuon alue palautuu tuotannon päätyttyä Metsähallitukselle. GTK toteaa, että alueen hallinnan siirtyessä maanomistajaa tulisi informoida happamuusriskialueista seuraavassa maankäytössä. Happamuusriski-

alueilla on pääasiassa melko paksu suojaava turvekerros, mutta pidemmällä aikavälillä maankäyttö, joka edellyttää maaperän kuivatusta, voi johtaa pohjamaan happamoitumiseen. Ohutturteisella alueella (lohkon 4 pohjoisosa) olisi syytä kiinnittää erityishuomio pohjaveden pinnantason ja pyrkiä pitämään se mahdollisuuksien mukaan mahdollisimman lähellä maanpintaa.

Hakijan selitys

Hakijalle on annettu tilaisuus selityksen antamiseen annetuista lausunnoista. Hakija ilmoitti 28.3.2025 toimittamassaan selityksessä, että hakijalla ei ole vastattavaa tai selitettävää Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen eikä kalatalousviranomaisen lausuntoon.

3) Geologian tutkimuslaitoksen lausuntoon hakija vastasi selityksensä, että maanomistajan informointi tuotantoalueen ympäristöriskeistä (sisältäen myös happamuusriskin) kuuluu jälkihoitovaiheen prosessiin Turveruukilla.

MERKINTÄ

Aluehallintovirastolla on asiaa ratkaistaessa ollut käytettävissä seuraavat asiakirjat ja tietolähteet:

- Kemijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuosille 2022–2027
- Kemijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelma vuosille 2022–2027
- Vesien- ja merenhoidon tietojärjestelmä Pisara. Pintavedet. (katsottu 7.5.2025).

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto määrää Torosuon turvetuotantoon myönnetyn ympäristölupapäätöksen nro 88/06/1, sellaisena kuin se on lupapäätöksellä nro 189/2021 muutettuna voimassa, raukeamaan, kun Lapin ELY-keskus on todennut kaikki jäljempänä jälkihoitomääräyksissä edellytetyt toimenpiteet tehdyiksi.

Aluehallintovirasto vahvistaa Torosuon turvetuotantoalueen toiminnan lopettamiseen liittyvät jäljempänä ilmenevät jälkihoitotoimet.

Ennalta arvioiden tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattamalla Torosuon turvetuotantoalueelta johdettavista vesistä ei toiminnan loppumisen ja jälkihoitovaiheen jälkeen aiheudu pintavesiin tai niiden käyttöön kohdistuvaa toimenpitein estettävää, hyvitettävää tai korvattavaa vahinkoa. Ennakoimattoman vahingon varalta annetaan ohjaus.

Luvan haltijan on noudatettava jäljempänä olevia jälkihoitomääräyksiä.

Jälkihoitomääräykset

1. Turvetuotantoon käytetty alue on siistittävä toiminnan loputtua. Tarpeettomat rakenteet, rakennelmat sekä jätteet on poistettava alueelta. Alueelle voidaan jättää jälkikäyttöä ja vesienkäsittelyä tukevia rakenteita, kuten esimerkiksi päisteputkia. Lapin ELY-keskus voi antaa tarkentavia määräyksiä alueen siistimisestä.

Jätteet on toimitettava toimijalle, jolla on oikeus vastaanottaa kyseistä jätettä. Vaarallisia jätteitä toimitettaessa on laadittava siirtoasiakirja ja ne on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen. Jätteet on kerättävä, varastoitava ja kuljetettava siten, ettei niistä aiheudu roskaantumista, päästöjä ympäristöön eikä terveys- ja viihtyvyshaittoja. Luvan haltijan on valmistettava jäte ensisijaisesti uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jäte on toimitettava hyödynnettäväksi muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. Jätteistä on pidettävä kirjaa.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä jäteöljyn varastointi- ja käsittelypaikoilla on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistustarve. Selvitys on toimitettava Lapin ELY-keskukselle. Mahdollisesta puhdistustyön aloittamisesta on ilmoitettava mainitulle viranomaiselle. Lisäksi mahdollisesta puhdistustyöstä on laadittava loppuraportti ja se on toimitettava mainitulle viranomaiselle.

Alueella mahdollisesti olevat turveaumat on poistettava tai niiden hallinnasta ja hoidosta jälkihoitovaiheen päätyttyä on esitettävä selvitys tai sopimus Lapin ELY-keskukselle. Aumoissa olevaa turvetta ei saa levittää takaisin saroille.

Tuotantoalueen siistimistä koskevat toimet ja maaperän pilaantuneisuus- ja puhdistustarveselvitys on tehtävä vuoden 2026 loppuun mennessä.

2. Luvan haltijan on seurattava kasvittumaan jätettyjen alueiden kasvitumista ja edistettävä sitä tarvittaessa kuitenkin niin, että vaikutukset pintavesiin jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

3. Tuotannosta poistettujen alueiden vedet on johdettava olemassa olevien vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes alueet ovat kasvipeitteisiä tai ne on siirretty pysyvästi muuhun käyttöön, eikä alueella ole harjoitetusta turvetuotannosta johtuvista syistä merkittävää eroosioriskiä eikä tarkkailutulosten perusteella vesistä aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa.

Jälkihoitovaiheen aikana käytössä olevat vesienkäsittelyrakenteet on pidettävä kunnossa ja rakenteiden toimivuus on tarkistettava säännöllisesti. Laskeutusaltat on tarkistettava vuosittain ja tyhjennettävä lieteestä tarvittaessa. Liette on sijoitettava alueelle siten, ettei se pääse ojiin ja vesistöön.

Vesienkäsittelyyn voidaan Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla tehdä jälkihoitovaiheessa sellaisia muutoksia, jotka ovat tarpeen ympäristönsuojelun kannalta parhaan käytännön toteuttamiseksi.

Luvan haltijan on esitettävä Lapin ELY-keskukselle selvitys tuotannosta poistettujen alueiden tilasta, kasvipeitteisyydestä sekä jälkihoitovaiheen tarkkailun tuloksista ennen vesien käsittelyn lopettamista. Esitykseen on liitettävä tieto alueelle jäävistä rakenteista ja mahdollisista vesiensuojelutoimista.

4. Jälkihoitovaiheen ajan alueella on tehtävä käyttötarkkailua ja pidettävä käyttöpäiväkirjaa, johon tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- jälkihoitotoimien toteutus
- kasvipeitteen muodostuminen tuotannosta poistuneille alueille lohkoittain
- tuotantoalueen siirtäminen seuraavaan maankäyttöön
- havainnot vesienkäsittelyrakenteiden kunnosta ja toimivuudesta
- laskeutusaltaiden ja ojastojen puhdistukset sekä poistetun lietteen sijoittaminen ja mahdollinen neutralointi tai muu käsittely
- alueelta poistetut vesienkäsittelyrakenteet
- jätekirjanpito, tuotantoalueen siistimiseen ja jätehuoltoon liittyvät toimet
- muut mahdolliset tapahtumat tai olosuhteet, joilla arvioidaan olevan vaikutusta suolta lähtevän veden laatuun tai vesistökuormitukseen

Käyttötarkkailusta vastaavan henkilön yhteystiedot on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle. Käyttötarkkailun vuosiyhteenveto on toimitettava Lapin ELY-keskukseen ja vuositiedot on tallennettava ympäristönsuojelun valvonnan asiointijärjestelmään (YLVA) seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

5. Tuotannon päättymisen jälkeen päästötarkkailua on tehtävä yhden vuoden ajan lupapäätöksessä nro 189/2021 muutetun tarkkailuliitteen päästötarkkailuosion mukaisesti. Pintavalutuskentän tehon tarkkailua ei tarvitse tehdä jälkihoitovaiheessa.

Jälkihoitovaiheen vesistötarkkailua on tehtävä yhden vuoden ajan päästötarkkailun kanssa samana vuonna Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen edellyttämällä tavalla. Kalataloudellinen tarkkailu on tehtävä Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Kaikki tarkkailutulokset on niiden valmistuttua viipymättä toimitettava Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja päästö- ja vaikutustarkkailutulokset Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle ja Simon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Happamuustarkkailua on tehtävä omavalvontana jälkihoitovaiheen ajan lupapäätöksen nro 189/2021 muutetun tarkkailuliitteen päästötarkkailuosion mukaisesti ja Lapin ELY-keskuksen hyväksymän omavalvontasuunnitelman mukaisesti.

Omavalvonnan tarkkailutulokset on raportoitava Lapin ELY-keskukselle viipymättä ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

6. Häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesienjohtamisjärjestelyistä ja ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavista onnettomuuksista ja vahingoista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Simon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Häiriö- ja poikkeuksellisissa tilanteissa on järjestettävä niiden edellyttämä tarkkailu ja syyt on välittömästi selvitettävä. Havaitut viat on korjattava ja häiriötekijät poistettava viipymättä.

7. Luvan haltijan on ilmoitettava kirjallisesti tuotantoalueen vuokrasopimusten päättyessä maanomistajalle alueen potentiaalisesta happamuusriskistä sekä tarpeesta ilmoittaa mahdollisesta ojituksesta Lapin ELY-keskukselle. Lisäksi on esitettävä tiedot alueella tehdyistä maaperän pilaantuneisuuden ja kunnostustarpeen tutkimuksista ja mahdollisesti edellytetyistä puhdistustoimenpiteistä ja asetetuista käyttörajoitteista.

8. Lapin ELY-keskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä.

Turvetuotantoalueen ympäristölupapäätös nro 88/06/1, sellaisena kuin se on lupapäätöksellä nro 189/2021 muutettuna voimassa ja tässä päätöksessä määrätyt jälkihoitovaiheen velvoitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut jälkihoitotoimet kokonaisuudessaan tehdyiksi ja hyväksynyt määräyksen 3 mukaisen vesienkäsittelyn lopettamisen.

Jälkihoitotöiden valmistumisesta ja vesienkäsittelyn lopettamisesta on ilmoitettava Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle ja Simon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

OHJAUS ENNAKOIMATTOMIEN VAHINKOJEN VARALLE

Vahingonkärsijä voi vaatia luvan saajalta korvausta ennakkoimattomasta vesistön pilaantumisesta aiheutuvasta tai muusta vesistöön kohdistuvasta toimenpiteestä johtuvasta vahingosta. Hakemus tulee tehdä aluehallintovirastolle. Ennakkoimattoman vahingon korvaamista koskevan hakemuksen yhteydessä voidaan esittää myös luvasta poiketen aiheutetun vahingon korvaamista koskeva vaatimus.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan rauettamisen ja jälkihoitotoimien vahvistamisen perustelut

Asiassa on kyse Torosuon turvetuotantoon lupapäätöksellä nro 88/06/1 myönnetyn ympäristöluvan, sellaisena kuin se on lupapäätöksellä nro 189/2021 muutettuna voimassa, rauettamisesta sekä Torosuon turvetuotantoalueen jälkihoitotoimien vahvistamisesta. Torosuon viimeinen tuotantovuosi oli 2022. Torosuon luvanmukainen pinta-ala auma-alueineen on noin 115,6 hehtaaria.

Turveruukki Oy:n pyynnön mukaisesti toimintaa koskeva ympäristölupa voidaan määrätä raukeamaan, kun samalla annetaan tarpeelliset määräykset jälkihoitotoimista pilaantumisen ehkäisemiseksi ja vesienkäsittelystä sekä toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailemisesta. Raukeaminen edellyttää tämän päätöksen mukaisesti, että alue on siistitty, pilaantumisen vaaraa ja roskaantumista aiheuttavat jätteet ja tarpeettomat rakenteet on poistettu alueelta.

Torosuon vedet johdetaan laskeutusaltaiden kautta ympärivuoden painovoimaisesti pintavalutuskentiltä 1 ja 2 metsäojien kautta Koivuojaan ja sieltä Simojokeen. Vesien johtamista jatketaan koko jälkihoitovaiheen ajan. Pintavalutuskentän 1 toimintaa ei ole voitu tarkkailla. Pintavalutuskentän 2 puhdistusteho on ollut hyvä ja pintavalutuskentältä 2 lähtevän veden pitoisuustasot olivat pääasiassa matalampia kuin Koivuojan tarkkailupisteellä.

Torosuolla on tehty sulfidiriskiselvitys vuonna 2018, jolloin 8 pistettä kahdestatoista tutkitusta luokiteltiin potentiaalisiksi happamaksi sulfaattimaaksi. Happamuustarkkailutulosten perusteella pintavalutuskentiltä ei ole lähtenyt happamia, alle 5 pH päästöjä. Torosuon turvetuotantoalueella on pääasiassa riittävä, yli 30 cm paksu turvekerros sulfidien hapettumisen ehkäisemiseksi.

Kemijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosille 2022–2027 mukaan Simojoen ekologinen tila on hyvä. Vesienhoidon tavoitteena on estää vesimuodostumien tilan heikkeneminen ja pyrkiä vesien vähintään hyvään tilaan. Torosuolta lähtevillä vesillä ei arvioida olleen merkittävää vaikutusta Koivuojan tai Simojoen vedenlaatuun. Turvetuotanto on jo päättynyt alueella ja tuotannosta poistuneen turvetuotantoalueen kasvittuminen tai siirtyminen muuhun käyttöön vähentää turvetuotannosta johtuneista syistä aiheutunutta eroosioriskiä ja päästöjä. Ennalta arvioiden alueelta ei aiheudu tämän päätöksen määräysten mukaisesti tehdyistä turvetuotannon jälkihoitotoimista sellaisia päästöjä, jotka vaikeuttaisivat vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Tässä päätöksessä on annettu tarpeelliset määräykset turvetuotannon lopettamisen jälkeisistä toimista, jotta päästöt pintavesiin pienenevät mahdollisimman nopeasti eikä alueelle jää tarpeettomia rakenteita tai jätteitä, joista voisi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Tässä päätöksessä on myös annettu tarpeelliset määräykset jälkihoitovaiheen tarkkailuista ja ympäristövaikutusten selvittämisestä.

Ympäristönsuojelulain 94 §:ssä säädetään toiminnan lopettamisesta. Sen mukaan luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn velvoitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä koskevat määräykset. Hakemuksessa esitetyt ja tällä päätöksellä vahvistetut sekä määräyksin täsmennetyt toimenpiteet ovat ennalta arvioiden riittävät vähentämään tuotantoalueen päästöt tuotannon loppumisen jälkeen haitattomalle tasolle.

Jälkihoitomääräysten perustelut

Määräys 1 on annettu, jotta varmistetaan turvetuotantoalueen asianmukainen siistiminen toiminnan loppumisen jälkeen. Näin varmistetaan myös se, ettei alueelle jää tarpeettomia rakennelmia eikä jätteitä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumista tai roskaantumista.

Määräyksellä maaperän tilan selvittämisestä varmistetaan, ettei tuotantoalueelle jää pilaantumia, jotka edellyttäisivät maaperän puhdistamista. Ympäristönsuojelulain 135 §:ssä määrätään, että jos on aiheutta epäillä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa olevan on selvittävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistamistarve. Mikäli maaperään on päässyt öljyä tai muita kemikaaleja, asiassa on kyse sellaisesta ympäristönsuojelulain 133 §:n tarkoittamasta maaperän pilaantumisesta, jonka toiminnanharjoittaja eli pilaantumisen aiheuttaja on velvollinen puhdistamaan. Toimivaltainen viranomainen tässä tapauksessa on Lapin ELY-keskus, jolle selvitys alueen mahdollisesta pilaantuneisuudesta ja puhdistamistarpeesta on määrätty toimitettavaksi.

Alueella mahdollisesti olevat turveaumat tulee pölyämis- ja roskaantumisriskin (aumamuovit) vuoksi tyhjentää jälkihoitovaiheen aikana tai niiden omistuksen siirtymisestä sekä hoidosta vastaavasta tahosta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Turpeen varastoinnista voi aiheutua myös itsesyttymis- ja tulipaloriski. Tämän vuoksi jälkihoitotoimet voidaan katsoa tehdyiksi vasta, kun turvetuotannon aikaiset auma-alueet on tyhjennetty ja siistitty tai vastuu niiden hoidosta on selvillä. Aumojen turvetta ei saa levittää takaisin saroille, koska siitä voi aiheutua päästöjä vesistöön.

Määräys 2 on annettu, jotta varmistetaan kasvittuminen ja siten eroosioriskin ja päästöjen vähentyminen. Kasvittumista voidaan edistää esimerkiksi kalkituksella tai tuhkalannoituksella.

Määräys 3 on annettu jälkihoitovaiheen päästöjen rajoittamiseksi ja vesienkäsittelyrakenteiden toimivuuden varmistamiseksi. Määräykseen on

kirjattu kriteerit, joiden perusteella valvontaviranomainen voi arvioida, milloin vesienkäsittelyä ei ole enää tarpeen jatkaa.

Jälkihoitovaiheessa vesienkäsittelyyn tai johtamiseen tehtävät muutokset voivat joissakin tilanteissa olla uuteen maankäyttöön siirtymisen edistämiseksi ja nopeuttamiseksi perusteltuja. Tämän vuoksi valvojana toimivalle Lapin ELY-keskukselle on annettu oikeus hyväksyä tarpeelliset ja asianmukaiset muutokset.

Määräys 4 käyttötarkkailusta on tarpeen jälkihoidon onnistumisen valvomiseksi.

Määräyksen 5 mukainen päästö- ja vaikutustarkkailu on tarpeen jälkihoidon onnistumisen valvomiseksi. Tarkkailujen avulla voidaan todentaa turvetuotantotoiminnasta aiheutuvan kuormituksen vähentyminen toiminnan lopettamisen jälkeen. Jälkihoitovaiheen ajan toteutettavalla happamuustarkkailulla varmistetaan, että Torosuon lopetetulla turvetuotantoalueella ei muodostu eikä sieltä pääse leviämään ympäristöön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavia happamia päästöjä.

Määräyksellä 6 varmistetaan, että toiminnanharjoittaja varautuu häiriö- ja poikkeuksellisiin tilanteisiin riittävällä tavalla, jotta niistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Määräyksellä 7 varmistetaan, että alueen maanomistajalla on riittävä tieto mahdollisen happamuusriskin hallintaa varten seuraavassa maankäytössä. Torosuon alueelle sijoittuu happamia sulfaattimaita. Geologian tutkimuskeskus on lausunnossaan todennut, että pidemmällä aikavälillä maankäyttö, joka edellyttää maaperän kuivatusta, voi johtaa pohjamaan happamoitumiseen ja että ohutturpeisella alueella lohkon 4 pohjoisosassa olisi syytä kiinnittää erityishuomio pohjaveden pinnantasoon ja pyrkiä pitämään se mahdollisuuksien mukaan mahdollisimman lähellä maanpintaa. Aluehallintovirasto arvioi, että Torosuon alueella maaperän kuivanapito sulfidipitoisia kivennäismaakerroksia ojittamalla voi edellyttää lupamenettelyä, minkä vuoksi ilmoitusvelvollisuudesta kertominen uudelle omistajalle on välttämätöntä. Alueen seuraava maankäyttö ei kuulu turvetuotannon ympäristölupaan, eikä alueelle voida määrätä sitä koskevia velvoitteita. Alueen myöhempi käyttäjä vastaa aiheuttamisperiaatteen mukaisesti mahdollisesta jälkikäytöstä aiheutuvasta ympäristön pilaantumisesta sekä mahdollisesti tarvittavista luvista.

Määräys 8 on annettu, jotta ympäristöluvan raukeaminen ja sen velvoitteiden lakkaaminen voidaan selkeästi todentaa. Jälkihoitotoimien loppuun saattaminen on näin ollen katsottu tarpeelliseksi antaa valvontaviranomaisen arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi. Jälkihoitovaiheen tarkkailusta tai muusta valvonnasta saatujen tietojen perusteella valvontaviranomaisena toimivalla ELY-keskuksella voi olla tarpeen antaa tarkentavia määräyksiä jälkihoidon osalta.

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

1. Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen ja 2. Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen lausunnoissaan esittämät vaatimukset on otettu huomioon ratkaisusta ja jälkihoitomääräyksistä sekä niiden perusteluista ilmenevästi.

3. Geologian tutkimuskeskuksen lausunnossaan esittämät vaatimukset on otettu huomioon ratkaisusta ja jälkihoitomääräyksistä 5 ja 7 sekä niiden perusteluista ilmenevästi.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 88 § 1 momentin 1) kohta, 94 §:n 1 ja 3 momentit ja 96 §

Jätelain (646/2011) 28 §:n 1 momentti, 72 §, 73 §, 118 § ja 121 §

KÄSITTELYMAKSU

Ratkaisu

Asian käsittelymaksu on 5 550 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Hakemusasiasia on tullut vireille 12.12.2024, joten päätöksestä peritään maksu asian vireille tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Alla mainitun oikeusohjeen (391/2024) liitteenä olevan maksutaulukon 3.1 kohdan 7. d) mukaan alle 150 hehtaarin turvetuotantoaluetta koskevan hakemusasian käsittelymaksu on 18 500 euroa. Maksutaulukon 3.1 sovelluskohdan 3 mukaan samanaikaisesti tehdystä luvan raukeamista ja jälkihoitotoimien vahvistamista koskevasta päätöksestä peritään 30 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta, joten maksu on siten 5 550 euroa.

Oikeusohje

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2024 (1171/2023)

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2024 annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta (391/2024)

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2025 ja 2026 (858/2024) 8 §:n 2 momentti

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Päätös tiedoksi sähköpostitse

Simon kunta

Simon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Simon kunnan terveydensuojeluviranomainen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen

Geologian tutkimuskeskus

Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa ja lehdessä

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lupaviranomaisen verkkosivuilla <https://ylupa.avi.fi>.

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Simon kunnan verkkosivuilla.

Päätöstä koskeva ilmoitus julkaistaan Lounais-Lappi -nimisessä sanomalehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Marko Kiviniemi ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Sanna Nykänen.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 093 tai 0295 016 000.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liite

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024) säädetään. Maksun suuruus on 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. **Valitusaika päättyy 23.6.2025.**

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määritellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuussa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja PSAVI/15433/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/15433/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nykänen Sanna 12.05.2025 10:00

Puheenjohtaja Kiviniemi Marko 12.05.2025 11:06